

Tisková zpráva

Praha 29. 2. 2024 – V úterý 27. 2. 2024 se uskutečnil již 21. ročník prestižní konference České dny pro evropský výzkum – CZEDER 2024. Konferenci každoročně pořádá Technologické centrum Praha ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a za účasti významných řečníků a hostů z akademické sféry, veřejné správy i Evropské komise. Konference CZEDER je největší konference věnovaná evropským rámcovým programům pro výzkum, technologický vývoj a inovace v České republice.

Podtitulem letošního 21. ročníku bylo Střednědobé hodnocení a strategický výhled do budoucnosti programu Horizont Evropa. Program je nyní ve své polovině (2021–2027) a navazuje na úspěchy dosažené v předcházejícím programu Horizont 2020.

Konferenci uvedl náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy **prof. Jaroslav Miller** a popřál účastníkům příjemnou konferenci a následný networking.

Úspěchy programu Horizont Evropa a strategický výhled pro budoucí priority EU v oblasti výzkumu představila **Joanna Drake**, zástupkyně generálního ředitele GŘ Evropské komise pro výzkum a inovace (DG RTD). Zmínila důležitost výsledků a zkušeností z programu Horizont 2020, na kterých může evropský výzkum a inovace v Horizontu Evropa dále stavět. Českou republiku označila jako excelentní příklad posunu úspěšnosti v programu HE ve srovnání se zeměmi, které dosahují nižší výkonnosti v oblasti výzkumu a inovací, tzv. Widening zeměmi. „Do budoucna budeme chtít nastavit takové podmínky v politice výzkumu a inovací, abychom mohli flexibilně reagovat na výzvy, které před námi stojí. Patří sem klimatická změna, bezpečnost, odolnost v podnikání a další výzvy nejen v Evropě“, uzavřela J. Drake.

Salla Saastamoinen, zástupkyně generálního ředitele GŘ Společného výzkumného střediska Evropské komise (JRC), představila centrum jako významnou výzkumnou organizaci v Evropě provádějící výzkum pro podporu evropských politik. „JRC úzce spolupracuje jak s výzkumnými organizacemi, tak s politiky. Do našeho portfolia služeb patří problematika předvídání, integrace a hodnocení dopadu, k jejichž naplnění využíváme také metody tzv. foresightu, což je důležitá složka evropských politik.“ S. Saastamoinen hovořila také o iniciativě Nový evropský Bauhaus, jejíž koordinace spadá právě pod JRC. Jedná se o interdisciplinární a kreativní iniciativu zahájenou Evropskou komisí v září 2021, která propojuje svět architektury, designu a umění se světem vědy, vzdělávání a inovací.

Dopolední část přednášek uzavřela **Lucie Núñez Tayupanta**, ředitelka Odboru výzkumu a vývoje na MŠMT. Představila strategický přístup ke zvýšení zapojení ČR do evropského výzkumu. Vyjmenovala řadu dokumentů a analýz, které jsou pro úřad směrodatné pro nastavování národních priorit a doporučení pro politiku výzkumu a inovací. Zmínila také Analýzu mezinárodní spolupráce ve vědě, výzkumu a inovacích a doporučení pro zlepšení účasti ČR připravenou TC Praha, kterou ministerstvo využívá pro další praktické kroky ke zlepšení české účasti v mezinárodním výzkumu a ke spolupráci s partnery ve státní správě. Závěrem představila současné výsledky účasti ČR v rámcovém programu Horizont Evropa.

Zdůraznila úspěch v oblasti výzkumných infrastruktur, především vysokou účast v iniciativě Rozšiřování účasti a šíření excelence a v části programu zaměřeném na digitalizaci, průmysl a vesmírné technologie. Zmínila také aktivní účast v evropských partnerstvích, vyšší úspěšnost univerzit a zvyšující se počet projektů, které česká strana koordinuje. Věnovala se možnostem zlepšení českého výzkumu, kdy jmenovala např. nízké investice v oblasti VaVal na národní úrovni nebo slabou účast malých a středních podniků (SMEs). Jedním z doporučení pro zlepšení účasti zmínila harmonizaci administrativních a finančních národních pravidel s pravidly Horizontu Evropa.

Následná **dopolední panelová diskuse** otevřela otázky ohledně plného využití výzkumného a inovačního potenciálu ČR v evropském výzkumu. Panelu se účastnili **Milena Králíčková**, předsedkyně České konference rektorů, **Jaroslav Miller**, **Pavel Doleček**, náměstek ministryně pro Vědu, výzkum a inovace, a **David Honys**, člen Akademické rady České akademie věd. Panelisté živě reagovali na otázky, co udělat pro zvýšení účasti v RP pro výzkum a inovace, jak měřit úspěšnost v oblasti VaVal, nebo co zlepšit pro udržení excelentních výzkumných pracovníků jak vlastních, tak zahraničních na zdejších výzkumných institucích.

(Odpovědi na zmíněné otázky je možné si poslechnout ze záznamu konference uloženého na [YouTube kanále TC Praha](#).)

Odpolední sekci zahájil analytik z TC Praha **Daniel Frank**, který představil jeden z trendů dosavadní české účasti v programu Horizont Evropa. Upozornil, že koordinace projektů je důležitým aspektem pro další působení ČR v tomto rámcovém programu. Zatímco v minulých letech se české výzkumné týmy a jednotlivci účastnili projektů RP spíše jako členové řešitelských týmů, případně jako koordinátoři individuálně zaměřených projektů, závěr programu H2020, a zejména dosavadní průběh programu HE ukazují, že se situace pozvolna mění. České výzkumné instituce se ve vyšší míře pouštějí do vedení větších konsorciálních projektů, čímž se ČR zřetelněji odlišuje od většiny ostatních Widening zemí, a naopak se přibližuje k zemím s vyšším výzkumným a inovačním potenciálem. Není pochyb o tom, že koordinace projektů RP poskytuje značný potenciál pro úspěšnější budoucnost ČR v rámcových programech. „Čím větší bude počet projektů RP pod vedením českých koordinátorů, tím větší bude česká účast“, doplnil D. Frank závěrem a pozval účastníky na samostatný seminář věnovaný monitoringu RP do Technologického centra Praha.

Ulrich Genschel, vedoucí oddělení pro zjednodušení programu Horizont Evropa, přitáhl pozornost tématem financování projektů pomocí paušální (pevné) částky, známé jako lump sum. Představil klíčové důvody pro zavedení této inovativní metody financování včetně snížení chybovosti ve financování, zjednodušení administrativního procesu a umožnění většího zaměření na obsah projektů. Systém lump sum je nový od r. 2018 a stále probíhá monitorování jeho dopadu. V polovině roku 2024 se očekává zveřejnění již druhé hodnotící studie.

Genschel následně představil dvě novinky v procesu schvalování projektů. První z nich je slepé hodnocení projektů (blind evaluation), kdy hodnotitel nezná osobu či instituci žadatele. Druhou novinkou proces vyjádření k hodnocení (rebuttal process), který zvyšuje transparentnost a umožňuje žadatelům lépe reagovat na připomínky hodnotitelů a případně opravit nedorozumění v rané fázi hodnocení.

Tato témata byla dále diskutována v panelové diskusi s účastí **Táni Hálové Perglové**, ředitelky pro průřezové a mezinárodní aktivity Technologické agentury ČR, **Lenky Bajarové**, ředitelky společnosti AMIRES s.r.o., a **Ladislava Čočka**, senior projektového manažera Grantové

kanceláře Masarykovy univerzity. Panelisté se shodli, že financování lump sum výrazně ulehčuje administrativní procesy projektů a vyjádřili uznání za to, že Evropská komise je otevřená zpětné vazbě od příjemců a za úlohu Technologického centra Praha v předávání těchto zkušeností Komisi. S důrazem na potenciál efektivních synergií vyjádřili naději, že se podaří tento model financování implementovat i do českého legislativního rámce.

Na konferenci CZEDER se sešlo na 150 účastníků, kteří měli v předsálí možnost prohlédnout si posterovou sekci s příklady projektů úspěšných českých koordinátorů nebo účastníků Horizont Evropa.

(Záznam konference je možné zhlédnout na [YouTube kanále TC Praha](#), přednášky je možné zhlédnout či stáhnout na webu [HorizontEvropa.cz](#))

Technologické centrum Praha (TC Praha) je neziskovým sdružením právnických osob, které plní více rolí. Je národním pracovištěm pro podporu výzkumu a vývoje v Evropském výzkumném prostoru a národním kontaktním bodem rámcových programů EU. Dále se orientuje na podporu vzniku a rozvoje malých inovačních firem a na realizaci mezinárodních technologických transferů, koordinuje činnost mezinárodní sítě Enterprise Europe Network v České republice. Je zprostředkovatelem technologického transferu pro Evropskou kosmickou agenturu (ESA) s celostátní působností a plní roli kontaktu pro český průmysl v několika mezinárodních infrastrukturách. Specializovanou činností TC Praha jsou analytické a koncepční práce zabývající se strategiemi výzkumu, vývoje a inovací v souvislosti s ekonomickými a sociálními potřebami České republiky.

*Kontakt pro média: Michaela Blštáková, e-mail: blstakova@tc.cz; tel.: +420 725 047 814
Pro více informací navštivte www.tc.cz.*